

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 16 päivänä helmikuuta 2015

117/2015

Maa- ja metsätalousministeriön asetus eläinten hyvinvointikorvauksesta

Annettu Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 2015

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain (1360/2014) 7 §:n 3 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) tuesta maaseudun kehittämiseen ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1305/2013 33 artiklassa tarkoitettujen eläinten hyvinvointia edistävien tukien, jäljempänä *hyvinvointikorvaus*, toimenpiteiden teknisestä toteuttamisesta viljelijän kotieläintuotannossa.

- 2) *sonnilla* urospuolista nautaa;
- 3) *lihanaudalla* sonnina, härkää, emolehmää, emolehmähiehoa ja muuta lihantuotantoon kasvatettavaa nautaa;
- 4) *uuhella* yli 12 kuukauden ikäistä naaraspuolista lammasta;
- 5) *karitsalla* vähintään kolmen kuukauden ja enintään 12 kuukauden ikäistä lammasta;
- 6) *kutulla* yli 12 kuukauden ikäistä poikimutta vuohta, ei kuitenkaan kääpiövuohta;
- 7) *kilillä* vähintään kolmen kuukauden ja enintään 12 kuukauden ikäistä vuohta;
- 8) *pässillä* urospuolista lammasta;
- 9) *vuohipukilla* urospuolista vuohta, ei kuitenkaan kääpiövuohta.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *emolehmähieholla* vähintään kahdeksan kuukauden mutta enintään neljän vuoden ikäistä emolehmäksi tarkoitettua poikimattonta naaraspuolista nautaeläintä, jonka käytettäväksi nautarekisterissä on merkitty muu kuin maidontuotanto;

3 §

Nautojen ruokinta ja hoito

Nautojen ruokinnassa on oltava kirjallinen laskelmiin perustuva eläinryhmäkohtainen voimassa oleva ja karkearehun rehuanalyysiin perustuva ruokintasuunnitelma, jossa on huomioitu eläinten kasvu, tuotostaso ja tuotantovaihe. Lypsylehmätiloilla ruokintasuunnitelmassa on otettava huomioon myös eläin-

men tuottama maitomäärä. Lihanaudoille on oltava eläinryhmittäinen ruokintasuunnitelma, jossa on huomioitu tuotantokauden vaihe. Vähintään yhden kuukauden ikäiset vasikat on huomioitava omana kohtanaan nautojen ruokintasuunnitelmassa. Nautoilla on oltava karkeaa rehua riittävästi saatavilla ja kaikkien eläinten saatavilla on oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuista vettä.

Eläimiä ei saa pitää yksinään, ellei sairaus, vahingoittuminen, aggressiivinen käyttäytyminen tai muu perusteltu ja hyväksyttävä syy sitä edellytä. Eri sukupuolta olevia yli kahdeksan kuukauden ikäisiä nautoja, lukuun ottamatta härkiä ja siitossonneja, ei saa pitää samassa karsinassa, jaloittelutarhassa tai laitumella. Lihanautoja ei saa pitää kytkettynä ellei tilapäinen, perusteltu ja hyväksyttävä syy sitä edellytä.

Nautatilalla on oltava toimintahäiriöiden varalta kirjallinen ajan tasalla pidettävä suunnitelma, jossa määritellään ne toimenpiteet, joihin ryhdytään sähkö- tai vesikatkoksen aikana. Jos pitopaikassa on ruokinta-, juotto-, lypsy- tai muu vastaava järjestelmä, josta eläinten hyvinvointi on riippuvainen, suunnitelmaan on sisällyttävä myös kuvaus toimenpiteistä, joihin ryhdytään laitteiston toimintahäiriön aikana. Jos eläinten hyvinvoinnista ei voida huolehtia ilman sähköä, nautatiloilla on oltava sähkökatkosten varalta valmius varavoiman kytkemiseen, jonka avulla saadaan tarvittaessa juotto, lypsy, ruokinta, ilmanvaihto ja lannanpoisto toimimaan.

4 §

Vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen pinta-alavaatimuksilla

Vähintään kuukauden ikäisiä vasikoita on pidettävä ryhmäkarsinoissa, jos ryhmästä erottamiseen ei ole eläinlääketieteellistä tai eläinten vihamieliseen käyttäytymiseen liittyvää syytä. Ryhmästä erotetun vasikan on säilytettävä näköyhteys muihin nautoihin. Vasikka on sijoitettava takaisin ryhmäkarsinaan, kun ryhmästä erottamiseen ei enää ole syytä. Samassa karsinassa ei saa pitää huomattavan eri-ikäisiä tai muutoin eriarvoisia eläimiä.

Ryhmäkarsinassa jokaista vasikkaa kohti on oltava pinta-alaa vähintään seuraavasti:

vasikan ikä (kk)	pinta-ala (m ² /eläin),	josta kiinteäpohjaista alaa (m ² /eläin)
1—3	1,8	0,9
3—6	2,25	1,1

Makuualueen on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä. Juotolla olevan vasikan on saatava maito tai juomarehu ime-mällä. Yli viikon ikäisellä vasikalla on oltava jatkuvasti tarjolla karkearehua. Jos vasikka nupoutetaan, sarven aiheen tuhoamisen saa tehdä ainoastaan käyttämällä asianmukaista rauhoitusta, puudutusta ja kivunlievitystä, jonka eläinlääkäri antaa.

5 §

Vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen

Vasikoiden pito-olosuhteiden parantamisen -toimenpiteessä on noudatettava ryhmäkarsinaa koskevia 4 §:ssä säädettyjä ehtoja pinta-alavaatimuksia lukuun ottamatta.

6 §

Emolehmien vasikoiden pito-olosuhteiden parantaminen

Yli viikon ikäisellä vasikalla on oltava jatkuvasti tarjolla karkearehua. Emolla ja vasikalla on oltava käytettävissä yhteensä vähintään 10 neliometriä. Pinta-alaan voi sisältyä vasikkapiilo ja emojen makuuparret. Makuuparsipihatossa vasikoiden käytettävissä on oltava makuupaikkoja niin paljon, että vasikat eivät joudu makaaman lantakäytävällä tai emojen kanssa samoissa parsissa. Vasikoiden makuualueen ja mahdollisen vasikkapiilon on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä.

7 §

Vähintään kuuden kuukauden ikäisten nautojen pito-olosuhteiden parantaminen

Jokaiselle naudalle on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue. Lihanautaa ei saa pitää kytkettynä ellei tila-

päinen, perusteltu ja hyväksyttävä syy sitä edellyttä.

8 §

Vähintään 12 kuukauden ikäisten urospuolisten nautojen pito-olosuhteiden parantaminen

Vähintään 12 kuukauden ikäisillä urospuolisilla naudoilla on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue tai rakolattiakarsinoissa makuualueella on makuukavuuden parantamiseksi käytettävä rakolattiapehmikkeitä, kumitettuja palkkeja tai muita vastaavia lattiaa pehmentäviä rakenteita. Pehmentävien rakenteiden kunnosta on huolehdittava ja niitä on tarvittaessa uusittava. Ryhmäkarsinassa jokaisella naudalla on oltava tilaa vähintään 4,5 neliometriä lämmikasvattamossa ja kylmäkasvattamossa vähintään 6,5 neliometriä. Urospuolista nautaa ei saa pitää kytkettynä ellei tilapäinen, perusteltu ja hyväksyttävä syy sitä edellytä.

9 §

Nautojen laidunnus laidunkaudella ja jaloittelu laidunkauden ulkopuolella

Vähintään kuuden kuukauden ikäiset naudat on päästettävä laitumelle vähintään 60 päivänä ajanjaksona, joka alkaa 1 päivänä toukokuuta ja päättyy 30 päivänä syyskuuta. Sonnien laidunnus voidaan korvata jaloittelutarhalla. Naudat on päästettävä jaloittelemaan ulos myös laidunkauden ulkopuolella sään salliessa vähintään kahdesti viikossa. Jaloittelutarhan pinta-ala on oltava vähintään 6 neliometriä siellä pidettävää nautaa kohden. Pinta-ala on oltava kuitenkin vähintään 50 neliometriä. Laidunnuksesta ja jaloittelusta on pidettävä kirjaa. Laidunnusta ja jaloittelua voidaan rajoittaa väliaikaisesti eläintautisyistä.

10 §

Nautojen pitkäaikaisempi laidunnus laidunkaudella

Vähintään kuuden kuukauden ikäiset naudat sonneja lukuun ottamatta on päästettävä

laitumelle vähintään 90 päivänä ajanjaksona, joka alkaa 1 päivänä toukokuuta ja päättyy 30 päivänä syyskuuta. Laidunnuksesta ja jaloittelusta on pidettävä kirjaa. Laidunnusta ja jaloittelua voidaan rajoittaa väliaikaisesti eläintautisyistä.

11 §

Lypsylehmien ja emolehmien sairas-, hoito- ja poikimakarsinat

Jokaista alkavaa 20 lehmän ryhmää kohden on oltava vähintään yksi kiinteä tai osista koottavissa oleva erillinen karsina tai muu vastaava tila sairastunutta, hoidettavaa tai poikivaa nautaa varten. Ryhmä- tai yksilökarsinassa pinta-ala on oltava vähintään 11 neliometriä eläintä kohden. Eläinten erilleen aiittamiseen on varauduttava ryhmäkarsinatilassa. Lypsykarjatiloiilla poikimatilan on sijaittava lypsyaseman läheisyydessä tai muualla siten, että poikinut lehmä voidaan lypsää helposti.

Karsinat on varustettava niin, että:

- 1) niissä on jatkuvasti ja riittävästi tarjolla hyvälaatuisia vettä;
- 2) makuualue on kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä;
- 3) mahdollisuus huonetilan tai eläimen lämpimänä pitämiseen on tarvittaessa käytettävissä;
- 4) karsinasta on näköyhteys muihin nautoihin;
- 5) hoidettavan eläimen nopea kiinnittäminen ja turvallinen käsittely on mahdollista;
- 6) lypsylehmiä on mahdollista lypsää kooneellisesti.

12 §

Nautojen sairas-, hoito- ja poikimakarsinat

Jokaista alkavaa 50 naudan ryhmää kohti on oltava vähintään yksi kiinteä tai osista koottavissa oleva erillinen karsina tai muu vastaava tila sairastunutta, hoidettavaa tai poikivaa nautaa varten. Ryhmä- tai yksilökarsinassa alle 12 kuukauden ikäisillä naudoilla on oltava tilaa vähintään 6 neliometriä eläin kohden ja yli 12 kuukauden ikäisillä nau-

doilla tilaa on oltava vähintään 10 neliömetriä eläintä kohden. Eläinten erilleen aitaamiseen on varauduttava ryhmäkarsinatilassa.

Karsinat on varustettava niin, että:

1) niissä on jatkuvasti ja riittävästi tarjolla hyvälaatuista vettä;

2) makuualusta on kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä;

3) mahdollisuus huonetilan tai eläimen lämpimänä pitämiseen on tarvittaessa käytävissä;

4) karsinasta on näköyhteys muihin nau-toihin;

5) hoidettavan eläimen nopea kiinnittäminen ja turvallinen käsittely on mahdollista.

Yli kuuden kuukauden ikäiset naudat voidaan sijoittaa rakolattiakarsinaan, jos siinä on makuualueella rakolattiapehmikkeitä, kumittettuja palkkeja tai muita vastaavia lattiaa pehmentäviä rakenteita. Pehmentävien rakenteiden kunnosta on huolehdittava ja niitä on tarvittaessa uusittava.

13 §

Sikojen ruokinta ja hoito

Sikojen ruokinnassa on oltava kirjallinen laskelmiin perustuva eläinryhmäkohtainen voimassa oleva ruokintasuunnitelma, jossa on huomioitu eläinten kasvu, tuotostaso ja tuotantovaihe. Kaikkien eläinten saatavilla on oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuista vettä. Porsastuotantosikalassa on oltava kirjallinen tuotantosuunnitelma, joka sisältää siemennysaikataulut, vieroitusaikataulut ja tuotantoprosessin suunnittelun.

Sikatilalla on oltava toimintahäiriöiden varalta kirjallinen ajan tasalla pidettävä suunnitelma, jossa määritellään ne toimenpiteet, joihin ryhdytään sähkö- tai vesikatkoksen aikana. Suunnitelmaan on sisällyttävä myös pitoaikkakohtainen kuvaus toimenpiteistä, joihin ryhdytään ruokinta-, juotto- tai muu eläinten hyvinvointiin vaikuttavan laitteiston toimintahäiriön aikana. Sähkökatkosten varalta maatilalla on oltava sähköntuotannon varajärjestelmä, jonka tuottamalla sähköllä koneellinen ilmanvaihto ja tarvittaessa juotto, ruokinta ja lannanpoisto saadaan toimimaan.

14 §

Joutilaiden emakoiden ja ensikoiden ulkoilu

Joutilaat emakot ja ensikot on päästettävä ulos jaloittelemaan sään salliessa päivittäin toukokuun 1 päivästä ja syyskuun 30 päivään tai ympäri vuoden vähintään kahdesti viikossa. Joutilailla emakoilla ja ensikoilla on oltava mahdollisuus tonkimiseen ja kesällä rypemiseen. Ulkoilusta on pidettävä kirjaa. Ulkoilua voidaan rajoittaa väliaikaisesti eläintautisyydestä.

15 §

Emakoiden ja ensikoiden pito-olosuhteiden parantaminen

Ryhmäkarsinoissa on oltava häkkien ulkopuolista esteetöntä lattian kokonaispinta-alaa vähintään 2,25 neliömetriä eläintä kohden ja tästä tilasta vähintään 1,3 neliömetriä eläintä kohden on oltava kiinteäpohjaista, hyvin kuivitetua makuualustaa.

16 §

Emakoiden ja ensikoiden parannetut porsimisolosuhteet

Emakoiden ja ensikoiden on voitava porsia vapaasti. Porsimisen jälkeen emakko tai ensikko voidaan pitää porsitushäkissä tilapäisesti enintään seitsemän vuorokautta, jos emakko on aggressiivinen, levoton tai häkissä pitämiseen on muu hyväksyttävä syy. Viljelijän on pidettävä kirjaa porsitushäkin käyttöajasta ja -syystä.

Porsituskarsinan pinta-alan on oltava vähintään 6 neliömetriä. Tästä tilasta porsailta on oltava vähintään 1 neliometri sellaista tilaa, jossa karsinarakenteet suojaavat porsaita jäämästä emakon alle. Tällaisia rakenteita ovat suojakaiteet, alhaalta avoimet seinät, karsinan sisäpuolella olevat erilliset viistot seinät, joiden alareunaan jää tilaa porsaille tai muut vastaavat rakenteet. Porsailta on oltava karsinarakenteiden suojaamalla alueella hyvin kuivitettu makuualue, johon kaikki porsaat mahtuvat yhtä aikaa makuulle. Porsituskarsinassa ensikolle ja emakolle on oltava

jatkuvasti tarjolla porsimiseen asti pesäntekomateriaaliksi sopivaa irtainta ainesta. Pesäntekomateriaalin on oltava olkea, purua, paperia tai muuta vastaavaa materiaalia.

17 §

Vieroitettujen porsaiden ja lihasikojen karsinoiden kuivittaminen

Vieroitetuilla porsailta ja lihasioilla on oltava hyvin kuivitettu, kiinteäpohjainen makuualue. Kuivituksella tarkoitetaan joko kes- tokuivitusta tai kuivikkeita ja kaksi-ilmasto- karsinaa. Lihasikalassa voidaan käyttää myös lattialämmitystä yhdistettynä runsaaseen kui- vitukseen. Kaikkien sikojen on mahdolltava makuualueelle samanaikaisesti.

18 §

Karjuporsaiden kivunlievitys ennen ja jälkeen kirurgisen kastraation

Karjuporsaille on annettava kirurgisen kastraation yhteydessä ja sen jälkeen jälkiki- vun hoitoon kipulääkettä suun kautta tai in- jektiona.

19 §

Lihasicojen immunokastratio

Lihasiat on kastroitava immunokastratio- rokotteella. Immunokastratorokote on an- nettava kahdesti rokotteen ohjeen mukaisesti.

20 §

Sikojen virikkeet

Sikojen karsinoissa on oltava kiinteitä ja päivittäin lisättäviä virikkeitä, jotka toimivat tonkimis- ja pureskelumateriaalina. Virikkeiden on oltava sialle turvallisesta materiaa- lista, jota sika pystyy pureskelemaan tai repi- mään ilman vaaraa. Päivittäin lisättävillä vi- rikkeillä tarkoitetaan olkea, purua, paperia tai muuta vastaavaa irtainta ainesta. Päivittäin lisättäviä virikkeitä on jatkuvasti oltava sel-

lainen määrä, että karsinan kaikki siat voivat käyttää niitä samanaikaisesti.

Kiinteillä virikkeillä tarkoitetaan esineitä, jotka ovat karsinassa jatkuvasti. Kiinteänä vi- rikkeenä on käytettävä vaakatasoon ripustet- tuja, lehtipuurungosta sahattuja pätkiä, luon- nonkuidusta valmistettuja säkkikangaspaloja ja pikkuporsailta luonnonkuituköyksiä, tai -säkkipaloja tai muuta vastaavaa kestäväää luonnonmateriaalia, johon sika voi upottaa hampaansa. Kiinteitä virikkeitä on oltava vä- hintään yksi kuutta sikaa kohti.

21 §

Sikojen sairas- ja hoitokarsinat

Sairas tai vahingoittunut sika on siirrettävä sairas- ja hoitokarsinaan. Sairas- ja hoitokar- sinoiden on taattava sairaille sioille olosuh- teet, joissa niillä on jatkuvasti ja riittävästi hyvälaatuista vettä tarjolla ja joissa ne pysty- vät syömään ja lepäämään ongelmitta. Sairas- ja hoitokarsinassa voi olla useita sairaita tai hoidettavia sikoja, mutta eläimen erilleen ai- taamiseen on varauduttava. Sairas- ja hoito- karsinassa on oltava kaikille karsinassa ole- ville eläimille kiinteäpohjainen, hyvin kuivi- tettu makuupaikka. Eläimen lämmitysmah- dollisuus on oltava käytettävissä.

22 §

Lampaiden ja vuohien ruokinta

Lammastilalla on oltava kirjallinen laskel- miin perustuva eläinryhmäkohtainen voi- massa oleva ja karkearehun rehuanalyysiin perustuva ruokintasuunnitelma, jossa on hu- omioitu lampaiden kasvuvaihe, tuototaso ja tuotantokauden vaihe. Vuohitilalla on oltava kirjallinen laskelmiin perustuva eläinryhmä- kohtainen voimassa oleva ja karkearehun re- huanalyysiin perustuva ruokintasuunnitelma, jossa on huomioitu vuohien kasvuvaihe, mai- dontuotantokauden vaihe ja karjan tuottama maitomäärä. Erillinen ruokintasuunnitelma on tehtävä vähintään sekä sisä- että ulkoruo- kintakaudelle. Lampailla ja vuohilla on ol- tava karkeaa rehua riittävästi saatavilla. Li- säksi eläinten saatavilla on oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuista vettä.

23 §

Lampaiden ja vuohien pito-olosuhteiden parantaminen

Lampaiden tai vuohien karsinoissa on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue, jonne kaikki eläimet mahtuvat samanaikaisesti makaamaan. Jos lammasta tai vuolta pidetään hyväksyttävästä syystä yksinään, karsinan on oltava vähintään 2 neliometriä ja muodoltaan sellainen, että lammas tai vuohi pääsee siinä esteettä kääntymään ympäri. Muihin lampaisiin tai vuohiin on oltava näköyhteys. Ryhmä- ja yksilökarsinassa on oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuista vettä saatavilla.

Pässit ja vuohipukit on pidettävä ryhmäkarsinassa paitsi, jos eläinlääketieteellinen syy tai eläimen aggressiivinen käytös edellyttää eristämistä. Ryhmäkarsinassa pässiä tai vuohipukkia kohden on oltava tilaa 1,7 neliometriä. Jos pässiä tai vuohipukkia pidetään erillisessä karsinassa, yksilökarsinan pinta-alan on oltava vähintään 2 neliometriä ja karsinasta on oltava näköyhteys vähintään toiseen yksilöön. Ryhmä- ja yksilökarsinassa on oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuista vettä saatavilla.

Karitsoille on oltava karitsakamarit kahden viikon iästä alkaen. Karitsakamareiden vähimmäispinta-alavaatimus on 0,2 neliometriä karitsaa kohden. Vieroitettuja karitsoita ja kilejä on pidettävä ryhmässä. Alle neljän kuukauden ikäisillä vieroitetuilla karitsoilla on oltava käytettävissä karsinassa lattiapinta-alaa vähintään 0,6 neliometriä karitsaa kohden ja vähintään neljän kuukauden ikäisillä vähintään 1 neliometriä karitsaa kohden. Alle kuuden kuukauden ikäisillä kileillä on oltava käytettävissä karsinassa lattiapinta-alaa vähintään 0,33 neliometriä kiliä kohden ja vähintään kuuden kuukauden ikäisillä 0,6 neliometriä kiliä kohden.

24 §

Lampaiden ja vuohien hoito

Yli 1-vuotiaat lampaat on kerittävä kaksi kertaa kalenterivuoden aikana. Kerintäpäivät on kirjattava. Lammas- ja vuohitiloilla on

oltava papananäytteenottoon perustuva loistorjuntasuunnitelma ja loishäädöt on merkittävä normaaliin lääkekirjanpitoon. Papananäyte on otettava vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Uuhelle ja sen vastasyntyneille karitsoille on oltava karitsointikarsina, jossa lattiapinta-alaa on vähintään 2,2 neliometriä ja jossa on lämmitysmahdollisuus tai tilan tulee olla lämpöeristetty. Karitsointikarsinoita on käytettävä uuhien ja karitsojen leimautumisen varmistamiseksi.

Sairas tai vahingoittunut lammas tai vuohi on siirrettävä sairaskarsinaan. Sairasta tai vahingoittunutta lammasta tai vuolta varten voidaan koota karsina sairaan tai vahingoittuneen eläimen ympärille, jotta eläin ei joudu eroon omasta laumastaan. Sairas- ja hoitokarsinassa voi olla useita eläimiä samanaikaisesti, mutta eläimen eristämiseen on varauduttava. Sairaalla tai vahingoittuneella lampaalla tai vuohella on oltava näköyhteys vähintään toiseen yksilöön. Sairas- ja hoitokarsinan on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu, pehmeä ja siinä on oltava eläimen lämmitysmahdollisuus.

Useamman eläimen yhteisesti käyttämässä sairaas- ja hoitokarsinassa tilaa on oltava vähintään 1,8 neliometriä lammasta tai vuolta kohden. Yksilökarsinassa tilaa on oltava vähintään 2 neliometriä lammasta tai vuolta kohden. Karitsointi- ja sairaskarsinassa eläinten saatavilla on oltava jatkuvasti riittävästi hyvälaatuista vettä.

25 §

Lampaiden ja vuohien laidunnus laidunkaudella ja jaloittelu laidunkauden ulkopuolella

Vähintään kolmen kuukauden ikäiset lampaat ja vuohet on päästettävä laitumelle vähintään 60 päivänä ajanjaksona, joka alkaa 1 päivänä toukokuuta ja päättyy 30 päivänä syyskuuta. Laitumelle ei kuitenkaan tarvitse päästää kuttuja ja uuhia, joiden poikimiseen on enintään kaksi viikkoa aikaa. Lampaat ja vuohet on päästettävä jaloittelemaan ulos myös laidunkauden ulkopuolella sään salliessa vähintään kerran viikossa. Laitumella ja jaloittelutarhassa vuohilla on oltava mahdollisuus toteuttaa luontaista kiipeilytarvettaan.

Laiduntamisesta ja jaloittelusta on pidettävä kirjaa. Laidunnusta ja jaloittelua voidaan rajoittaa väliaikaisesti eläintautisyistä.

26 §

Lampaiden ja vuohien pitkäaikaisempi laidunnus laidunkaudella

Vähintään kolmen kuukauden ikäiset lampaat ja vuohet on päästettävä laitumelle vähintään 90 päivänä ajanjaksona, joka alkaa 1 päivänä toukokuuta ja päättyy 30 päivänä syyskuuta. Laitumelle ei kuitenkaan tarvitse päästää kuttuja ja uuhia, joiden poikimiseen on enintään kaksi viikkoa aikaa. Laitumella ja jaloittelutarhassa vuohilla on oltava mahdollisuus toteuttaa luontaista kiipeilytarvettaan. Laiduntamisesta ja jaloittelusta on pidettävä kirjaa. Laidunnusta ja jaloittelua voidaan rajoittaa väliaikaisesti eläintautisyistä.

27 §

Siipikarjan ruokinta ja hoito

Siipikarjatiloilta on oltava kirjallinen laskelmiin perustuvaa eläinryhmäkohtainen ruokintasuunnitelma, jossa on huomioitu eläinten kasvu, tuotostaso ja tuotantovaihe. Jos ruokinnassa käytetään tehdasvalmisteista rehua, jonka valmistaja on jo analysoinut ja sitä täydentävää ruokintaa, täydentävästä viljasta on analysoitava valkuainen. Vähintään viikon ikäisille linnuille on tarjottava rehun joukossa kokonaisia jyviä virikerehuina. Lihasiipikarjalla on käytettävä ensimmäisinä kasvatuspäivinä paperiruokintaa.

28 §

Broilerien ja kalkkunoiden pito-olosuhteiden parantaminen

Viljelijän on huolehdittava jatkuvasti kasvattamon lämmityksestä, ilmanvaihdosta, kosteudesta ja muista olosuhteista, jotta linnut voivat hyvin.

Broileriparven teuraseräraportin lihantarkastuksessa vesipöhön vuoksi hylättyjen prosenttiosuus ei saa ylittää 1 prosenttia ja jalkapohjatulehdusarvioinnin tuloksen on oltava alle 40 pistettä. Jos jalkapohjatulehdusarvi-

oinnin tulos on alle 30 pistettä, vesipöhön vuoksi hylättyjen osuutta ei huomioida. Kalkkunoiden teuraseräraporttikohtaisen kokohylkäysten prosenttiosuuden on oltava alle 6,5 prosenttia 1 päivästä toukokuuta 30 päivään syyskuuta teurastetuissa erissä ja alle 5 prosenttia 1 päivästä lokakuuta 30 päivään huhtikuuta teurastetuissa erissä. Kokoruhohylkäysprosentissa ei oteta huomioon tuoreiden ruhjeiden, murtumien tai muun kuin lintujen kasvattajan toiminnan vuoksi hylättyjen prosenttiosuutta.

29 §

Munintakanalan ilmanlaadun parantaminen

Kanalasta on poistettava lanta vähintään kolme kertaa viikossa. Kanalan ilman viikko-kohtaisen ammoniakkipitoisuuden on oltava avokanalassa alle 18 ppm ja häkkikanalassa alle 8 ppm. Maatilalla on oltava ilmanvaihtotietokone, joka soveltuu ammoniakkipitoisuuden mittaukseen tai maatilan on hankittava tarvikkeet ammoniakkipitoisuuden kerptomittaukseen. Lannanpoistoista ja ilman ammoniakkipitoisuudesta on pidettävä kirjaa.

30 §

Siipikarjan virikkeet

Virike-esineinä on käytettävä ketjussa riippuvia puupaloja tai muoviesineitä, joita linnut voivat pyöritellä, riippuvia köysiä tai muita vastaavia esineitä. Kalkkunahalleissa virikkeitä on oltava osastoittain kaksi jokaista alkavaa 100 neliometriä kohden. Broileri- ja munintakanahalleissa virikkeitä on oltava neljä jokaista alkavaa 100 neliometriä kohden.

31 §

Siipikarjan tasot, rampit ja orret

Munivien kanojen käytössä on oltava tasoja tai rampeja. Broilereiden ja kalkkunoiden käytössä on oltava tasoja, rampeja tai orsia. Orsia on oltava vähintään 10 prosentille lihasiipikarjasta niin, että yhtä broileria kohden on vähintään 15 senttimetriä ortta ja kalkkunaa kohden on vähintään 20 senttimet-

riä ortta. Kaikelle siipikarjalle on oltava tasoja tai ramppeja vähintään 10 prosenttia hallin pinta-alasta. Tasojen, ramppien ja orsien on oltava kestäviä ja turvallisia.

32 §

Kanojen ja kalkkunoiden ulkoilu

Kanat ja kalkkunat on päästettävä ulkoilemaan ympäri vuoden sään salliessa vähintään kahdesti viikossa lukuun ottamatta ajanjaksoa 1 päivästä maaliskuuta 31 päivään toukokuuta. Ulkoilusta on pidettävä kirjaa. Kesällä

Helsingissä 12 päivänä helmikuuta 2015

Maa- ja metsätalousministeri *Petteri Orpo*

linnut voivat ulkoilla laitumella ja talvella katetussa jaloittelutarhassa. Ruokintatilan on oltava sisällä.

Ulkoillessaan kanoilla ja kalkkunoilla on oltava mahdollisuus kylpeä ja kuopsutella luontaisten käyttäytymismalliensa mukaisesti.

33 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 17 päivänä helmikuuta 2015.

Vanhempi hallitussihteeri Suvi Ruuska